

Letna plača 2 gold.
Društveniki dobivajo list
brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji
in nepremožni kmetovalci
plačajo le po 1 gid.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Vosek. — Potovalno čebelarstvo. — Kakó ravnati, da si zaredimo močne panje? — Čebelni semenj na Igu. — Naznanilo. — Družbeni panj.

Vosek.

(Spisuje predsednik g. bar. R.)

(Dalje.)

Spet drugi priporočajo satovje s peskom, ali z rezanjem — rezanico zasuti, da pride za skladom satovja sklad rezanice, potem spet satovja i. t. d. In zadnjič se satovje ohranjuje z žvepljanjem. Satovje se dene v večo ali manjšo posodo, kakor kdo potrebuje; kje spodaj naj ima vrtica in nad vrticami železno šinico, na katero se na obeh koncih zažgana žvepljena cunjica obesi in vrtica naglo zapró. Žvepljeni dim živega satnega črva vmori in novemu ne pustí se roditi. Po leti v vročini je žvepljanje treba večkrat ponavljati, sicer bi se lahko zgodilo, da bi bil ves trud zastonj. Treba je tudi satovje večkrat pregledovati, ker pri vsi skrbi se le prerado zgodi, da satni črv vse satovje vniči. Gotovo pa je naj boljše od novembra do konec aprila, dokler je vreme mrzlo ali saj hladno, satovje nabrati ter ga na zračin kraj obesiti, ker je s tem naj manj dela; o poletju se pa zna v posodo dejati in žvepljati. Le treba je, kakor smo že rekli, satovje večkrat pregledovati. Pri meni se pregleduje vsakih osem dní, pa vselej se kaj napačnega najde; naj bi se pa to ne zgodilo, bi bilo o poletju v kratkem času vse satovje vničeno.

Umni čebelar si toraj prizadeva, da lepega satovja kolikor naj več mogoče prihrani; zato tudi le staro satovje v vosek predeluje, ker za drugo rabo ni, ter ne gleda le na zdajni dobiček, ampak gleda v prihodnost. Več kakor kdo lepega satovja shranuje, več tudi smé prihodnje leto dobička upati; ker o dobri paši čebele delajo satovje le za sprotno potrebo; jim pa čebelar čedno posodo nastavi, si prizadevajo jo pred ko mogoče napolniti. Posebno si bodo pa roji tudi v slabi paši (ktere ne smemo nikoli iz računa spustiti) veliko hitrejši pomagali, kakor drugi, ki na prazno pridejo in kdor hoče prosto roko v panju imeti, mora gledati, da čebele le po nastavljenih premakljivih satnikih delajo, kar bi se pa ne zgodilo, ko bi jim čebelar saj nekoliko satovja na satnike ne prilepil. Da se shra-

nuje le satovje z malimi celicami za zalego delalnih čebel, ne pa satovje z velikimi za trotovno zalego, gotovo vé vsak čebelar in se umé samo po sebi.

Prizadevanje čebelam delo o dobri paši polajšati, čebelarjem pa več dobička nakloniti, je rodilo mnogo škusenj satovje po umetnem potu izdelovati. L. 1856 je iznajdel g. Mehring strojček, s katerim je po decimetru ($3\frac{3}{4}$ palcev) velike srednje satovne stene izdeloval. Posnemali so ga pozneje Dümmler, Kunc in drugi. Škoda, da se take umetne satovne stene le z naj večo težavo k satnikom prilepujejo, se rade zvijejo in zlomijo, tako da se čebelar tega dela kmalo naveliča.

Umetniša in važniša je bila znajdba Wolter-a in Šulca, ktera sta ne le srednje satovne stene, ampak celo satovje s čebelnimi celicami izdelovala. Pisatelj je l. 1872 na Solnograški razstavi tako umetno napravljeno satovje vidil. Šulc-ov sat je imel po $2\frac{1}{2}$ milimetra (črto) visoke začetne celice, malo okorne sicer, pa vendar pripravne, da zamorejo čebele celice do navadne visokosti na-nje postaviti. Le cena je bila takrat previsoka; težko, da bi se jih bili čebelarji kaj vneto poprijemali. Mislimo pa, da je pot pokazana, po kateri bo dandanašnja iznajdljiva umetnost umetno satovje popolno pripravno in po nižjiceni izdelovala. Res velikanski korak napredka in duhovne moči človeškega uma!

3. Čiščenje voska.

Je čebelar pri jesenski žetvi lepše voščine obral ter jih shranil za prihodnje leto, mora skrbeti, da mu tudi slabše voščine kaj dobička veržejo ter konca ne vzamejo. Vse črne neskozivdljive voščine, ostanke po iztlačnem medu in vse voščene odpadke, ktere priden čebelar celo leto marljivo nabera in shranuje, zdaj v posebno posodo odbere, da iz njih po izkuhovanji in čiščenji dobi čist, za prodajo pripraven vosek. Bolj kakor si čebelar prizadeva vosek vsakoršne nesnage očistiti, laglje in dražje ga bo tudi prodal.

Kdor voščine z medom vred prodaja, da se nekoliko dela izogne, umé malo čebelarsko gospodarstvo ter zgublja blizo sto odstotekov prave cene voščin.

Izgovor navadnih, malih čebelarjev, da se trud čiščenja ne vrne, da čez leto voščine plesnijo, ali jih satni mol prepreže, ne velja veliko, ampak le večidel zanikrnost in zložnost prikriva, ker tudi mali drobljanci se lahko in zdravi se hranujejo, če je le čebelar res umen čebelar, ne pa, kakor nekje pravijo, le kvatrni čebelar, ki svoj čebeljak le malokdaj — tako rekoč le memógréde oskrbuje.

Splohna vodila za čiščenje medú so naslednja:

(Dalje prih.)

Potovalno čebelarstvo.

(Predsedn. b. R.)

V novejših časih se mnogokrat govori od potovalnega čebelarstva t. j. prevažanja čebel v pašo iz kraja v družega. Sicer pa reč ravno ni nova, ker našim sprednikom je bilo tako prevažanje ali prenašanje čebel v boljšo pašo dobro znano. Vendar ne bo napačno, če v društvenem listu daljšo besedo od tega pregovorimo.

Le umni in izvedeni čebelarji se lotijo potovalnega čebelarstva; drugim vsakdanjim čebelarjem bi tega tudi ne svetovali. Treba je namreč, da čebelar dobro vé pre-

soditi kdaj, koliko in kje mu bo potovalno čebelarstvo kaj dobička donášalo. Kdor hoče s svojimi čebelicami potovati, mora vediti, kdaj čebelam paše pomanjkuje; ktere rastline, kje in koliko časa dajejo čebelam obilne hrane, s kolikim številom panjev se bo prevaževanje splačalo, i. t. d. Kdor vsega tega in po okoljšinah še marsikaj drugzega v račun ne jemlje, se mu bo potovalno čebelarstvo kmalo pristudilo ter znabiti več škode, kakor dobička donášalo.

Kdor hoče od prevaževanja čebel kaj dobička imeti, ga mora nekđaj neznana médmetalnica spremljat. Naklade ali podklade na ptujem ni inogoče tako lahko rabiti, kakor domá; in kje jih hoče čebelar tudi dobiti, jih bo li seboj vozil ter za prazna panjeve in škatlje še voz najemal? Res pravi marsikdo: Sem zadovoljn, če čebele polne panje nanesejo. Dobro res, naj bi bili vsi panji polni; al čebelam se ne da dopovedati ali ukazovati, kakor dekli: Kadar je posoda polna, pa v drugo nalivaj ali nanašaj. V čebelnjaku je nekteri panj že tretji, četrti dan poln, drugi peti, šesti in marskteri nobenkrat. Kadar je panj poln, čebele postavajo, čebelar ima pa stroške zastonj, ki mu jih ne bo nikdar kdo povrnil. Naj pa imajo čebele tudi prostora dovolj, mar li ni škoda, da danes in juter dragi čas s postavljanjem satovja tratijo, ko znabiti pojutrašnjem nastane deževje ter bo vse satovje prazno ostalo? Če pa imam médmetalnico, mi ne more noben panj postavati, ker tudi noben panj dalje poln ni, kakor le pred večerom kako uro. Premočnim panjem tudi lahko brez škode dovolim kak nov sat postaviti, slabejšim pa pomagam s tem, da jim močnim panjem vzetega satovja dodam ter s tem znabiti, dosežem, da bodo pri ugodnem vremenu tudi srednji — celó slabi panji napolnjeni. Brez médmetalnice tega nobeden ne doseže. In zadnjič mi prihrani médmetalnica mnogo stroškov[že pri panjih; ker ne potrebujem visokih dva, ali več nadstropnih panjev, ampak nizki Kranjski panj, ki je tudi dzirzoniziran najcenejši, mi za vsako še tako bogato pašo in žetev zadostuje. Vse umne čebelarje, kteri se pečajo s prevaževanjem čebel, opozorujemo na ta Kranjski (zdaj društveni) panj. Kako lahko se na voz naklada ter varno vozi? Kako malo prostora jemlje v kraju, kjer mislimo čebelariti, ker panj vrh panja se lahko naloži? Iz med vsih oblik čebelnih panjev je naj priprostiši za izdelovanje in resnično tudi naj cenejši. Da je prav dober tudi za prezimovanje, nam spričuje stoletna skušnja po mnogo različnem in goratem Slovenskem.

S potovalnim čebelarstvom se pečajo, kolikor nam je znano, posebno po Hanoverskem in Vestfalskem; po krajih Porenskih in Hasije; po Bavarskem in v Švici; po spodnjem Avstrijanskem in južnem Štajarskem; v okolici Celovski ter sem terte po Koroškem; po Dolenjskem, po Krasu i. dr. Naj boljšo pašo imajo čebele na spomlad na sadnem drevju, razni detelji, raznem ričku; pozneje na lipi in na kostanji; na jesen pa na ajdi in sem ter tje na resji. Kdor zamore od spomladi do jeseni vsako čebelno pašo k svojemu pridu obrniti, bo tudi naj veči dobiček od čebelarstva imel; in to ravno je namen prevaževanja čebel od kraja do kraja.

Kdor se na potovanje s čebelami odpravlja, naj skrbi kolikor moč, da bodo panji enako močni in čebelni, kar se s premakljivimi satniki lahko zgodi; posebno je treba paziti, da ima vsak panj svojo matico. Dalje naj se vzame seboj iz previdnosti funt medú na vsak panj; ker lahko se zgodí, da kako slabo vreme nastane in bi pitanca tudi za drage denarje ne bilo dobiti. Tudi je treba skrbeti za nekaj praznih panjev in sicer na spomlad pred izrojenjem za sto odstotkov števila polnih

panjev, na jesen pa deset odstotkov. In zadnjič naj se vzame seboj kolikor moč praznega satovja in primerno število matičnic.

Kar prevaževanje tiče, se mora zgoditi na posebnem nalašč za to pripravljenem vozu z gugajočemi ali zibalnimi legnarji, kterega ne bomo dalje opisovali, ker gotovo ga vsak potovalni čebelar dobro pozná. Voziti se mora počasi pri hladu od večernega mraka do jutranjega svita. Omrežene linice v skončnicah naj se odprejo. Po dnevi naj se kolikor mogoče kje v senci počiva in čebelam izlet dopusti. Čebele, ktere proti večeru skončnico močno zasedajo, je treba pred potovanjem z poskropenjem ali z dimom v panj spraviti. Naj bolj varno je ravnati s panji, kteri so za roj pripravljeni; oknice naj se vzame vun, dopušča naj se jim zraka, kolikor le mogoče — včasih se morajo kar odperte voziti, sicer se zarad prevelike sopare zadušijo.

Se pa li trud vrne in splača, ali je le posebna strast posameznih čebelarjev? Da, trud se splača in umno potovalno čebelarstvo daje, kakor smo že zgorej rekli, ravno naj več dobička. Umni misleči čebelar nas bo razumil; tedaj le še izgled v dokaz tega. Poznali smo moža, kteri je mnogo let s tri sto panji na petih vozeh od kraja do kraja potoval, ter od leta do leta obhodil okoljico od deset do dvanajst milj daljave. Zgodnjo resje, sadno drevje, borovničevje, riček, turško in druge detelje, lipo, ajdo in jesensko resje v svojem cvetju — vse je popasil s svojo mnogobrojno čedo. Prisluzil si je s tam počez 700 do 800 fl. vsako leto, dasiravno od premakljivih satnikov ni nič vedil. V poznejših letih, ko je spoznal prednost premakljivega delovanja, mi je večkrat rekel: „Naj bi bil jaz v mladosti poznal vaš panj s premakljivim satovjem, vašo médmetalnico in sploh zdajno čebelarstvo: 500 do 700 gld. bi bil vsako leto več pridobil, kakor sem takó“. Izgled naj spričuje, kolike zaklade bi nam ljube čebelice lahko vzdigovale, ki bi hotli bolj marljivo s čebelarstvom — se vé da umno — se pečati, ter ga pospeševati.

Kakó ravnati, da si zaredimo močne panje?

Govoril učitelj Göbel.

Vsi umni čebelarji pripoznajo, da le močni čebelni panji delajo čebelarju veselje ter mu dajajo kaj dobička; pa je vendar še mnogo čebelarjev, ki veselje in dobička iščejo le v obilnem številu panjev. Mnogokrat vse britke skušnjé ne pomagajo nič in čebelarji ostajajo pri svojih navajenih, krivih mislih; marsikteri pa znabiti resnico spoznajo, pa si ne vedó kakó pomagati. Za take dobromisleče čebelarje naj spregovorim kratko besedo: Kako ravnati, da si priredimo močne, čebelne panje.

1. Skrbimo naj pred za toplo prezimovanje. Prazni prostori znotraj in zunaj panja naj se napolnijo. Znotraj naj se oknice bližej gnjezda pomakne; če je kaj praznega spred, naj se saj prazno satovje tje obesi, da mrzla, zimska sapa ne bo naravnost v čebele pihala. Če se to godí, so čebele nekako nepokojne, se marsktere od vkup držeče gruče oddalijo ter posamezne zmrznejo. Naj boljši panj zamore po tem takem do spomladi popolno oslabeti. Če imajo pa toplo stanovanje, jih čez zimo le malo, le bolj starejih pomrje.

Drugi dobiček ali nasledik toplega panja je, da čebele zgodaj zalego nastavljajo in tedaj že prav zgodaj na spomlad mnogo pridnih delalcev odredijo, ki le

lepega vremena čakajo, da potem z vso marljivostjo delajo. Čebele v mrzlem stanovanji še le toplejše spomladno solnce prebudí, tedaj se še le z zalego vkrvarjajo, ko bi bilo treba že pridno delati.

Da bi svojim čebelicem tople stanovanje oskrbeli, prenašajo nekteri čebelarji panje v tople klete, ali celó v sobe. Jaz po svoji skušnji tega ne morem svetovati. Ker izleta nimajo, preveč poneznažijo satovje in ves notranji panj, kar mnogokrat grižo vzrokuje. Zato je boljše, panje v čebelnjaku pustiti, le skrbeti je treba, da solnce čebele prezgodaj na sneg ne privabi, kjer bi zmrzile.

2. Preskrbimo jim potrebnega živeža in kadar nastane kako pomanjkanje, pitajmo zdatno.

Kakor povsod, veljá tudi tú: „Kdor skopô seje, bo malo žel“. Nikjer znabiti se skopost takó ne vračuje, kakor ravno pri čebelarstvu. Lakota naj bolj gotovo panj oslabi, ali ga celó vniči. Zato umni čebelarji rajši dadijo panju dva funta medú preveč, kakor funt premalo. Prav imajo; spet rečem, da se radodarnost nikjer tako dobro ne vračuje, kakor pri čebelarstvu. Zadosten živež ne ohranjuje le čebele pri življenji, ampak jih dela še dalje močnejše, ker zgodaj in mnogo zalege nastavljajo, kar lačen panj nikoli ne stori — tudi storiti ne more.

Kadar zunaj paše primanjkuje, ne zamudimo pitati. Nič takrat panja takó ne poživí, kakor pitanje. Ne zanašajmo se o poletnem času na to, da je bila spomlad lepa ter so čebele lahko si mnogo živeža nanosile. Zalepljenega medú se čebele poleti nerade lotijo, ga pa tudi mnogokrat nimajo, če tudi mi mislimo, da ga imajo. Ne smemo pozabiti, da čebele o poletnem času več potrebujejo, kakor o zimskem in sicer nekaj, ker vedno zalego nastavljajo, za njeno hrano; nekaj pa tudi za novo satovje, ktereга kolikor toliko vsako leto novega stavijo. Lačna ljudstva zalege ne nastavljajo, ker jo nimajo s čim kermiti; mnogokrat pa tudi nastavljeno, znabiti že zeló godno, pokončajo, da za nekaj časa svoje življenje ohranijo. Nismo tega že vsi skušali? Gotovo, ker dobre in slabe letine, ugodno in neugodno vreme drug za drugim sledí; le potrebnega opazovanja mnogokrat manjka, in od tod naše zmote in naša škoda. Kdor v takem pomanjkanji zdatno pita, ne ohrani le čebelnega ljudstva pri dobri volji, ampak ohrani tudi nastavljeno zalego, in panj k nastavljanji nove zalege sili, ter takó močne in čebelne panje ohrani, ali priredi.

3. Odstranujmo, kolikor moč, satovje za trotovno zalego. Od močnega panja pričakujemo obilno žetev, čebelen panj imá pa tudi mnogo trotov. Trot je za panj potrebin, kar vsi vemo, ali preobilna množina trotov je nepotrebna za panj in za našo žetev škodljiva. Troti so dobrovoljni lakkoživci, ki medene zaklade obračajo le za-se, nam ne privoščijo in ne pustijo ničesa. Z lakkoživci pa, ki bi radi le dobro jedli in nič delali, ni nobeden zadovoljen, tedaj proč z njimi.

Kako se nepotrebnih lakkoživcev znebimo, t. j. kako se satovje za trotovno zalego izrezuje in odstranjuje, ne bom tú razlagal, ker gotovo to umé vsak čebelar.

4. Ne dovoljujmo čebelam preveč rojiti. Ni dolgo, kar sem nekoga čul tožiti: „Panj mi je rojil, dokler je poginil“. Res se večkrat primeri, da nekteri panj rojí, dokler le mala peščica čebel ostane, ki ni za nobeno rabo, ampak postane plen prvih ropnic, ktere do čebelnjaka pridejo. In vendar kako lahko na spomlad vidiš vesele obraze čebelarjev, ki z radostjo pripovedujejo, koliko rojev so letos dobili od malega števila starcev. Pred nekaj leti mi pripoveduje neki čebelar,

da je prezimoval le dva panja, ki sta takó čudovito „dobre sorte“, da sta dala devet rojev, da toraj zdaj ima enajst panjev v čebelnjaku. Al slabi nasledki „dobre sorte“ so se bili kmalo pokazali. Poleti je eden izrojencev mirno zaspal; v jesen je mogel zarad pomanjkanja medú osem panjev zažvepljati. Tedaj dobiček je bil, da je drugo zimo spet le dva živa panja imel. Teh dveh panjev „dobre sorte“ se je eden naveličal do spomladi živeti, drugi pa se je bil tisto leto naveličal rojiti in drugo jesen je bil le toliko nabral, da ga je smel z dobro vestjo za pleme pustiti. To se pri premnogem rojenji vedno ponavlja — bolj ali manj, kakor je ravno letina in kakor so druge okoljšine, in vendar — dostikrat že stari čebelarji se ne spametovajo! Tedaj čebelarji, hočete močne panje in kaj dobička od njih imeti, ne pustite jim preveč se izrojiti.

Kakó se to zabranuje, spet ni moj namen tú podučevati, in mislim, da je umnim čebelarjem sploh znano, omenim v kratkem le naslednje:

Kdor noče rojev, naj zadosti zgodaj čebelno stanovanje povikša in razširi. Kdor pa s tem čaka, dokler čebele matične zibelke postavijo, jim rojenja ne bo zabranil, naj jim prostor še tako zeló razširi. Pa večidel tudi zadosti zgodnje razširjenje ne bo pomagalo, če ima panj matične zibelke še od lanskega leta. Tedaj je potrebno, da se stare in nove matične zibelke iztrgajo, če želimo rojenje zabraniti; kar se pri premakljivih satnikih lahko zgodí. Da s tem ne mislimo priporočati, da bi se kar vsakoršni roji zatirali, se takó samó po sebi umé. Mladina mora povsod biti; zabranujejo naj se le preštevilni, panj slabivni roji, ki so nam vedno v škodo.

(Konec prih.)

Čebelni semenj na Igu

smo si letos sami z nekemi prijatelji ogledali. Kakor lani, tudi letos ni bil posebno živahen. Našteli smo memogredé kakih 500 panjev; toraj se smé semenj le bolj slabo-srednjim prištevati, ker prejšna leta so neki mnogokrat pripeljali panjev do dvanajst — petnajst sto, celó že do dva tisuč. Vzrok temu menda letos ni bilo pomanjkanja rojev, kakor lansko leto, ampak pomanjkanje težkih panjev in denarjev, ker dandanes vsakoršna kupčija nekako medlí. Kupci so se sploh pritožvali, da so panji silno lahki, kar se po letošnjem vremenu soditi prav lahko vrjame. Prodanih je bilo precej od začetka blizo 80 panjev po 5 gld. par. Kupec se je bil naj brž prenaglil ter je panje po lanski ceni plačal; poznejše so se po 4 gld. lahko dobivali in na zadnje še celó po 3 gld. Od medú in njegove cene nismo letos nič kaj slišali, kakor lansko leto. Bog daj, da bi bila saj jesenska žetev kaj boljša!

Od Kranjskega čebelnega semnja tudi letos nismo nič zvedeli. Čudno, li ni gori nobenega, da bi znal kaj začrtati? Gotovo čebelarje čebelni semenj zanimiva, posebno Dolenjce.

Naj nam bo dovoljeno še neke opazke dostaviti. Prostor za čebelni semenj se nam ne zdi nič kaj pripraven. Prav je, da je bolj zunaj vasi, ker v sredo vasi med živino in kramarje gotovo ne gré; al neprimerno se nam zdi, da prostor za čebelni semenj ni pokrit in v senci. Kaj pa prodajalci počnete v deževnem vremenu? Pa ravno takó napačno je — saj za zgornje panjeve, — da se na poletnem solncu prepekajo. Dalje je prav nepripravno, da so panji kar na gola tlá zloženi.

Vbogi vrsti spodaj in zgoraj! jaz saj bi panjev ne dal v nobeno. Kakor za panje slabo, je nerodno za kupce. Pogledati, se vé da jih vsak kupec hoče, pa ni vsak navajen po tleh — znabiti še celó po dežju mokrih — se plaziti; nekterim tudi starost, ali bolehnost ne dopušča. Nekaj stolic in deske čez, ne stane toliko in vendar koliko boljše za čebele in koliko pripravniše za kupčevalče? Od prostora se naj brž tudi zdaj kaj odrajtuje; naj bi se priračunil za postrežnost še kak krajcar več, gotovo bi ga vsak pameten čebelar rad dal. Naj boljše bi gotovo bilo, ko bi kak posestnik, ki je sam čebelar (ali če tudi ni), postavil malo daljši in večji čebelnjak, ter od prodajalcev, kateri bi hotli svoje panje za prodaj v čebelnjak dejati, nekaj več zahteval, saj tržnina — kolikoršna že — se gotovo tudi zdaj pobira. Zadostoval bi prav priprost čebelnjak: štiri malo močnejši stebriči in streha čez; nekaj po čevlji visokih stolic in dve deski po vrhu in — čebelnjak za semenj bi bil gotovo ter bi takó malo stal, da bi se s tržnino v kratkem času splačal.

Drugo, kar nas je v oči bodlo, so bili panjev — med njimi prav mnogo novih — nareti vsi po starem kopitu. Ko nekega čebelarja prašamo, je li kaj dzirzoniranih panjev — panjev s premakljivimi satniki, — nas je gledal, kakor bi ga bili francozki ali angležki nagovorili, ter prašal: Kaj pa je to? Ko mu o kratkem razjasnimo, pravi: I kdo se bo še s tem vkvarjal. Prijatelj vi ste sami sebi v luči. Naj bi bili imeli panje s premakljivimi satniki, bi bili vse prodali, ker vemo vse porabiti, tudi slabe, celo brezmatične panje; tako pa ste blagó napol zastonj ponujali in na zadne še ne vsega spečali. Takó pa vam vrnemo, kakor ste posodili — kdo se bo z vašim panjem vkvarjal!

Ker je bilo spet, kakor navadno, naj več panjev na semenj postavljenih iz Želimelj, Golega, Ribnice, Roba, Rakitne, Blok, Loža in okoljice, sklepamo, da mora tam največ čebelarjev biti. Koliko pa jih je pri čebelarskem društvu? Če se prav spominjamo: na Blokah eden, v Ribniški okoljici trije, po vseh drugih imenovanih krajih — nobenega.

To je tretje, kar nam na semnji ni dopadlo. Sklepamo letošnje poročilo Ižanskega čebelnega semnja s srčno željo, naj bi se skoraj v vseh trijih rečeh do dobrega zboljšalo.

Naznanilo.

Dvajseto občno zborovanje nemških in avstrijskih čebelarjev bo letos v Štrasburgu od 14. do 17. septembra.

Z zborovanjem bo sklijenjena tudi razstava vsih čebelarskih reči, kakor: orodja, pridelkov i. t. d. Kdor želi kaj v razstavo poslati, se mora pri odboru oglasiti in razstavno reč saj 14. septembra zjutraj oddati.

Obpravnavale se bodo prav zanimive reči o znanskem in dejanskem čebelarstvu. Devetnajst naj bolj slovečih čebelarjev, kakor: bar. Berlepš, Dathe, Dzierzon, Gatter, Kleine, Klimke, dr. Pollmann, bar. Rožič, Vogel in drugi, so nasvetovali tvarine, o katerih naj bi se v zboru posvetovalo in govorilo ter so tudi sami o nasvetovanem govoriti obljubili.

Plača vožnje po železnici in voznine za poslano razstavno čebel. orodje je znižana.

Vrh tega je nemška vlada osnovalnemu odboru za stroške tega zborovanja dovolila 3000 mark (1500 gold. a. v.).

Družbeni panj.

Iz Višnjegore: J. R.

Družbeni panj mi na prvi pogled ni kaj dopadel, dozdevala sta se mi dva pokrova nepotrebna; ko je pa prišel čas rojev, sem vidél, da sta prav pripravna. Mislím, da je marskateri čebelar tako delal, kakor jaz, kadar ne delam umetnih rojev, ampak čebele prosto izrojiti pustim. Ne spominjam se, da bi bil o tem kdo kaj pisal, zato naj povem svojo skušnjo:

Ko je treba roj ogrebatí, denem pod srednjo lašto praznega družbenega panja premikavno oknice ter ga trdo zataknem. Roj pride v zadnji prazni del brez romčekov. Ko se čebele vsedejo, ga nesem na pripraven kraj, odstranim sprednji del pokrova in ker so čebele v sredi zaprte, devam zdaj lahko v sprednji del panja prav zložno satovne romčke; naj spredej, če ga imam, sat z medom. Ko jih vložim, potegnem oknice proti sprednjem koncu, ga tik lašte vzdignem in potem zopet vložim spredni del pokrova. Čebele, ki so bile dozday zaprte v zadnjem prostoru, veselo híté v prednji pripravljeni in hladni del, posebno če jim pri sprednjem romčku mèd zadíši, ter tako lepo zasedejo nastavljene romčke. Delo je zdaj pri kraju. Panj se rahlo dene na odločeno mesto; žrelíce, do zdaj zaprto, se odpre in že prvi dan čebelice veselo frčé in ogledujejo svoje novo stanovanje. Kakor hitro se je pa roj preselil v sprednji del panja, se lahko v zadnjem posnaži, kar se je pri ogrebanji nasmetilo. Vse to delo lahko opravljaš, kadar hočeš in ti ni treba čakati hladnega večera in imeti sitnega pretresovanja. Če pa hočeš tudi na družbeni panj nakladati veliko ali majhno škatljo, naredi veho na sprednjem delu pokrova; ali pa naloži prazin družbeni panj, ter naredi veho na sprednjem delu izletnice (spodnje dile); tadaj lahko odstraniš celi prvi del pokrova.

Sploh moramo reči, da družbeni panj je pripraven za vsako čebelarsko delovanje in kakor je napravljen v najnovejšem času, bo menda tudi ostal, ker nevemo, kje bi se dal še kaj predelati in zboljšati. Naj bi bil le skoraj razširjen po celem Slovenskem; gotovo bi čebelarji iz lastne skušnje prednosti družbenega panja če dalje bolj zpoznavali, ter staremu kopitu slovo dali. Če bi kranjsko čebelarsko društvo tudi nobenega družega zaslužnja ne imelo, bi bilo edino to vredno plačilo truda in prizadevanja društvenega odbora *).

*) Naj večja zasluga zató gre predsedniku vis. blag. g. bar. Rožič-u.

Upamo, da se bodo slovenski čebelarji sčasoma poprijeli premakljivega delovanja ter tudi društvenega panja. Nočemo sicer zatrdovati, da ni nobenega boljšega panja; to pa smemo trditi, da je za delovanje s premakljivimi satniki ves pripraven in da je med svojimi brati prav priprost ter ga tudi manj izurjen čebelar lahko sam naredi; kar je spet velika prednost za čebelarstvo sploh in za manj premožnega slovenskega čebelarja še posebno. Da na mahlej ne pade drevo, vsi vemo; ravno tako znano je, da vsaka nova stvar naleti na mnogo zopranja. Še sajenji koruna so se mnogo let vstavljali (kakor smo že rekli), dasiravno bi zdaj celó ne mogli brez njega biti.

Ni dolgo, kar smo nov kmetijski stroj — mlatilnico — pregledovali in nekoliko poskušali. Delala je prav dobro in umnim, ki vedó kaj presoditi, je bila prav všeč; al kmetovalci, ki poznajo le „svoj cepec“, niso pustili ne zdravega lasú na mlatilnici. Kaj se hoče! Vsaka nova reč si mora veljavo še le pribojvati in — le sčasoma se vkorenini. Vredn.